

EDUCACIÓ I GLOBALITZACIÓ

Neus Santaner

El terme globalització va començar a ser utilitzat després de la caiguda del mur de Berlín per indicar l'hegemonia dels EEUU en tots els aspectes polítics, econòmics i tecnològics. El terme ve a considerar tot el planeta com un objecte comercialitzable, al marge de les conseqüències que aquest fet pugui ocasionar.

La concentració progressiva del capital globalitzador és un dels seus trets característics. Les companyies multinacionals han duit a terme durant el darrer decenni una carrera frenètica per comprar-se unes a les altres, acumulant tal poder, que els polítics tradicionals han quedat relegats a ser mers titelles, els fils dels quals són controlats pel capitalisme globalitzador, sense cap tipus de fre, traspasant fronteres, deixant un rastre de misèria que mai cap altre imperi havia ocasionat als països del Tercer Món.

Dins aquest context, l'activitat política té un paper clarament subsidiari, els polítics ja no tenen el poder efectiu del que passa als seus països quan es tracta d'assumptes d'autèntica importància.

Una de les conseqüències més cruels de la globalització és l'empobriment progressiu de les dues terceres parts de la humanitat, en aquest s'hi ha d'afegir el sotmetiment d'aquests països pobres al Banc Mundial i al Fons Monetari Internacional, les exigències econòmiques i financeres dels quals els asfixien amb un deute extern que els condemna a una creixent dependència. La fam, la misèria, les ignominioses condicions de treball, la carència de serveis sanitaris, d'escoles, de prestacions socials.....res no importa si el que està en joc és aconseguir el màxim de benefici econòmic possible.

Una vegada fets, de manera molt sintètica, els flaxos de la globalització, vegem quin paper juga l'EDUCACIÓ en un món dominat per una dinàmica perversa que supedita qualsevol cosa a la lògica del màxim benefici en el menor temps possible.

L'educació com a dret.

En primer lloc, el postulat que defensa l'educació com a prioritat al servei del desenvolupament integral de les persones és abandonat i, al mateix temps també és abandonat el principi de formar ciutadanes i ciutadans crítics, capaços d'intervenir activament en el món i transformar-lo. El nou model educatiu de la fase globalitzadora es basa en l'eficàcia i en l'eficiència. És a dir, es tracta que l'educació respongui a les necessitats del sistema de mercat, al mateix temps que ha d'estendre el pensament únic, sense crítica, resignat, que faciliti el control ideològic de les persones. El capitalisme globalitzador, en definitiva, el que tracta és de canviar el sentit de l'educació, el que s'ensenya i com s'ensenya s'han d'ajustar als objectius mercantilistes.

La contrareforma educativa iniciada pel Ministeri d'Educació n'és un clar exemple, del canvi d'orientació que estam exposant.

En segon lloc es fomenta la privatització de l'ensenyament (com d'altres serveis públics) i s'afavoreix que l'ensenyament públic passi a ser subsidiari de l'anterior. L'ensenyament privat, sense cap tipus d'ajut, és el qui té encomanada la missió d'a-

collir i de preparar la futura classe social dominant; mentre que l'ensenyament públic va quedant relegat com a reducte dels que no poden anar a altra banda.

L'efecte més sagnant de l'efecte globalitzador dins l'educació és el manteniment de l'analfabetisme i de les precàries condicions d'escolarització dels països més pobres. Obligats per les duríssimes polítiques imposades pel Banc Mundial i el Fons Monetari Internacional, retallen els drets socials. S'està veient com avanços aconseguits anteriorment, d'escolarització, estan perdent terreny actualment.

Des de l'STEI-i davant tanta injustícia i irracionalitat defensam:

- **Que l'educació és un Dret Fonamental que ha de ser garantit per tots els governs.** La comunitat internacional té l'obligació de ser l'àrbitre de mesures amb l'objectiu que tots els estats puguin garantir aquest dret bàsic a tota la ciutadania. Cal estar en guàrdia, l'educació no és un servei, no és una mercaderia. Cal estar alerta i denunciar els mecanismes dels que intenten adulterar el llenguatge educatiu amb termes economicistes, plantejant la tasca educativa en termes de mercat.

- **L'educació ha de garantir una formació integral de l'ésser humà**, on la preparació acadèmica i la preparació per al treball siguin un aspecte més, però el primordial és el possibilitar el lliure creixement de les persones en funció de les seves especificitats.

- **Cal fer una esforç unànime i solidari per fer desaparèixer l'analfabetisme als diferents països on aquest sigui una vertadera lacra social**, lacra que afecta sobretot les dones, que impossibilita el progrés social i contribueix a la perpetuació de situacions de tremenda injustícia, tant l'ordre internacional com als diferents àmbits d'una mateix estat.

- **S'ha de garantir la llibertat de càtedra.** La llibertat del col·lectiu docent no ha d'estar condicionada per imperatius polítics, religiosos o de qualsevol altra casta. El professorat no ha de ser discriminat ni per la seva adscripció social, ni política, ni religiosa, ni per raça, orientació sexual o qualsevol altra característica personal.

- **Cal vetllar perquè l'educació no sigui un privilegi de casta, ni de grup social, ni de raça o de sexe.** En aquest sentit denunciem la poca implicació internacional contra els règims que exclouen les nines del seu dret a la formació, i denunciem les coartades religioses, culturals o socials que els diferents governs o grups de pressió

argumenten per tal que es segueixi perpetuant aquest atemptat als Drets Humans.

- **Cal fer efectives les conclusions del Forum Mundial de l'Educació, celebrat a Dakar, fa ara un any, per iniciativa de la UNESCO i d'altres organitzacions.**

En definitiva, és obligació dels diferents estats garantir, especialment, l'accés a l'ensenyament públic, gratuït i de qualitat, a aquelles nines i nins que es troben en situacions difícils o provenen d'ètnies minoritàries, i que puguin comptar amb igualtat d'oportunitats amb la resta de nines i nins, per tal de poder acabar els seus estudis i es pugui transformar la negativa realitat que els envolta.

